

Museum (Sint-Martens-Latem, Oost-Vlaanderen)

Projectcode: 2017A95

December 2017

ARCHEOLOGIENOTA

BUREAUONDERZOEK (FASE 0)

DEEL 2: PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Colofon

Ruben Willaert bvba
Ten Briele 14 bus 15
8200 Sint-Michiels-Brugge

Auteurs: Janiek De Gryse, Clara Thys, Wouter Van Goidsenhoven, Joren De Tollenaere, Aaron Willaert
Wetenschappelijke begeleiding: Dieter Demey

Het eventuele nummer van het wettelijk depot of het buitenlandse equivalent hiervan: /

De naam en het erkenningsnummer van de erkende archeoloog:

Janiek De Gryse, OE/ERK/Archeoloog/2015/00043

© Ruben Willaert bvba, Sint-Michiels-Brugge, 2017

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert bvba.

Ruben Willaert bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

Deel 2: Programma van maatregelen	4
2.1 Administratieve gegevens	4
2.2 Synthese	5
2.3 Gemotiveerd advies	6
2.4 Conclusie	6
Deel 3: Bibliografie.....	7

FIGURENLIJST (2017A95)

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadasternummers (Bron: Geopunt).....	5
--	---

TABELLENLIJST (2017A95)

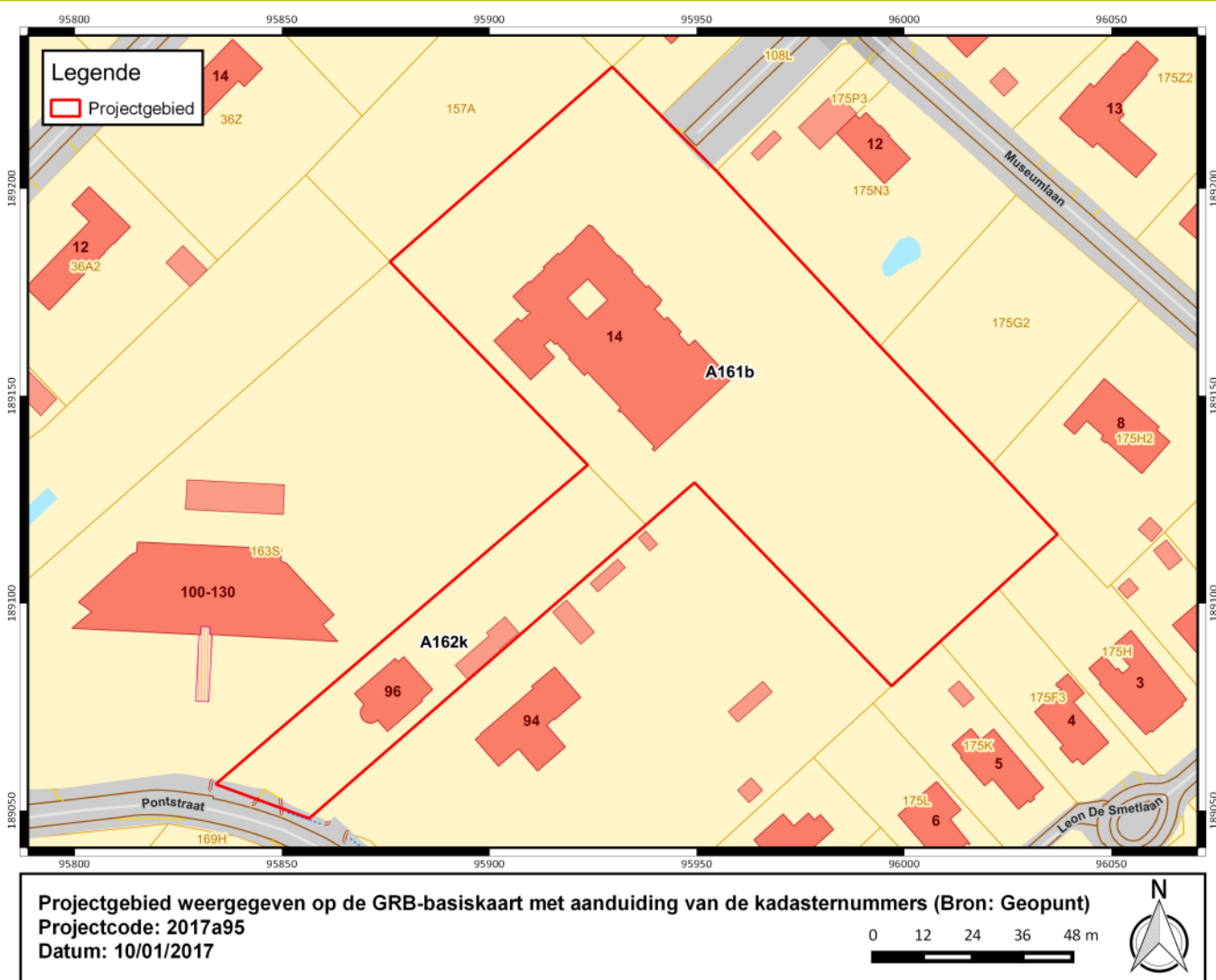
Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.	4
--	---

Deel 2: Programma van maatregelen

2.1 Administratieve gegevens

Tabel 1: Administratieve gegevens: De administratieve gegevens identificeren de actoren die betrokken zijn bij het vooronderzoek en de locatie van het vooronderzoek.

a) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de initiatiefnemer	Museum Dhondt-Dhaenens Museumlaan 14 BE-9831 Deurle	
b) Het erkenningsnummer van de erkende archeoloog	OE/ERK/Archeoloog/2015/00043	
c) De naam en het adres of maatschappelijke zetel van de erkende archeoloog	Janiek De Gryse Ten Briele 14 bus 15 8200 Sint-Michiels-Brugge	
d) De locatie van het vooronderzoek met vermelding van:	Provincie	Oost-Vlaanderen
	Gemeente	Sint-Martens-Latem
	Deelgemeente	Deurle
	Postcode	9831
	Adres	Museumlaan
	Toponiem	Museum
	Bounding box (Lambertcoördinaten)	X _{min} = 95788 Y _{min} = 189041 X _{max} = 96070 Y _{max} = 189236
e) Het kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer of -nummers en kaartje	Sint-Martenslatem, 2 ^e Afd, Sectie A, nr 161b, 162k	

Figuur 1: Projectgebied weergegeven op de GRB-basiskaart met aanduiding van de kadastrumnummers (Bron: Geopunt)

2.2 Synthese

Museum Dhont-Dhaenens te Deurle, deelgemeente van Sint-Martens-Latem, plant de verbouwing van haar bestaande infrastructuur, in combinatie met een nieuwbouw. Het totale plangebied is ca. 1,4ha groot, de oppervlakte waar het bodemarchief bedreigd wordt door de geplande werken bedraagt ca. 900m² ter hoogte van het bestaande gebouw en riolering, 978,75m² ter hoogte van het reeds bestaande toegangspad richting de Pontstraat en 1066 m² ter hoogte van de nieuwe overloopparking (zone F). Landschappelijk gezien wordt de ruime omgeving van het plangebied gedomineerd door de loop van de Leie en haar alluvium. Opmerkelijk is de aanwezigheid van de 'Otegemsham', een sterk hoefijzervormige meander in de rivierloop op ca. 500m ten zuidwesten van het projectgebied. Een ander landschapsbepalend element in de omgeving zijn de hoger gelegen stuifduinen, afgezet tijdens het Holocene, circa 500m ten oosten van de planlocatie.

De Quartairgeologische kaart geeft in de noordwestelijke helft van het plangebied een profielopbouw weer bestaand uit Holocene fluviatiele afzettingen bovenop de laat-Pleistocene eolische sequentie. In het zuidoosten bestaat het profiel uit de laat-Pleistocene eolische afzettingen. De bodem bestaat uit nat lemig zand en varianten.

Vermoedelijk moet eigenlijke (pré-)historische bewoning in de omgeving, gezocht worden op de hoger gelegen stuifduinen. De drogere en makkelijk bewerkbare bodem vormen een aantrekkelijke locatie voor landbouwgemeenschappen in het verleden. De nabijheid van de rivier maken de rand van de stuifduinenclusters eveneens een begeerlijk territorium voor jager-verzamelaargemeenschappen.

In de eigenlijke alluviale afzettingen is de verwachting met betrekking tot bewoningsporen zeer laag, hiervoor was de situatie tijdens het Holocene vermoedelijk te nat. Het valt natuurlijk niet uit te sluiten dat zich op de rand van het alluvium toch menselijke activiteiten hebben plaatsgevonden die bewaard zijn in het bodemarchief. Concreet bestaat de verwachting op het grootste deel van het terrein uit eventueel aanwezige grondvaste resten, zichtbaar onder de bouwvoor.

De studie van het historisch en cartografisch bronmateriaal geven aan dat het terrein sinds de 18e eeuw bewerkt wordt. Het terrein behoudt haar rurale karakter tot het einde van de jaren '60, wanneer het huidige museum wordt gebouwd.

Op het plangebied zelf zijn geen archeologische waarden gekend. Onmiddellijk ten noordwesten van het projectgebied werden tijdens een veldprospectie door prof. Vermeulen (UGent) enkele fragmenten Romeins aardewerk, waaronder terra sigillata gerecupereerd. Verdere waarnemingen uit de ijzertijd en Romeinse periode bevinden zich ca. 2,5 km ten noorden en noordoosten van het plangebied.

Op basis van de landschappelijke situatie en de gekende archeologische resten in de ruime omgeving is er een zekere trefkans inzake relictten uit de protohistorie en Romeinse periode, evenals de archeologische neerslag van het vol- tot laat middeleeuws cultuurlandschap. Namelijk resten die mogelijk in verband te brengen zijn met nabijgelegen bewoningskernen en activiteiten op de grens van het Leie-alluvium.

De verwachting op het projectgebied "Deurle – Museum Dhondt-Dhaenens" bestaat in hoofdzaak uit klassieke sporenarcheologie, waarbij eventueel aanwezige resten reeds zichtbaar zijn onder de bouwvoor. De beperkte oppervlakte van de geplande ingrepen en het versnipperde karakter ervan, maken verder archeologisch onderzoek echter weinig zinvol.

2.3 Gemotiveerd advies

Voor de geplande werken aan de museumsite te Deurle worden geen verdere onderzoeksdata aanbevolen. Hoewel het archeologisch potentieel van de omgeving aanzienlijk is vanwege de gunstige ligging op de contactzone tussen de rand van het Leie-alluvium en de meer oostelijk gelegen stuifduinen zijn de geplande ingrepen echter te beperkt in oppervlakte, waardoor het potentieel op kennisvermeerdering bij verder onderzoek minimaal is.

De geplande ingrepen omvatten een oppervlakte van ca. 2859 m². Deze geplande ingrepen vormen geen aaneensluitend geheel en hebben een onregelmatige vorm. Gelet op dit versnipperd karakter kan bij verder onderzoek geen wezenlijke of betekenisvolle resultaat verwacht worden. Indien grondvaste resten bij een vooronderzoek aangesneden worden, kunnen deze nooit in een relevant ruimtelijk kader bestudeerd worden. Meer dan een contextloze waarneming kan bijgevolg niet verwacht kunnen worden. Verdere onderzoeksdata op een onderzoeksgebied met dergelijk beperkt en versnipperd karakter kan nooit leiden tot meer dan een quasi-contextloze indicator op de Centraal Archeologische Inventaris. Het vooronderzoek zal zo goed als nooit leiden tot een vervolgonderzoek, op basis van een kosten-baten afweging dient in dit geval dan ook afgezien te worden van een verderschrijdend onderzoekstraject.

Uiteraard dient gewezen te worden op de archeologische meldingsplicht, conform artikel 5.1.4 van het decreet betreffende het onroerend erfgoed.

2.4 Conclusie

Museum Dhont-Dhaenens te Deurle plant de verbouwing van haar bestaande infrastructuur, in combinatie met een nieuwbouw. De landschappelijke gegevens en de gekende archeologische waarden indiceren een beduidend archeologisch potentieel. Gelet op de beperkte oppervlakte van de geplande werken en het versnipperde karakter ervan is, op basis van een kosten-baten afweging, verder archeologisch onderzoek weinig zinvol. Wel moet gewezen worden op de meldingsplicht.

Deel 3: Bibliografie

Agentschap Onroerend Erfgoed 2016

AGIV

DOV Vlaanderen

Geoportaal

Geopunt